

dr Paweł Szczęśniak

Katedra Prawa Finansowego

Wydział Prawa i Administracji UMCS

www.finansowe.umcs.pl

USTAWA BUDŻETOWA

ĆWICZENIA NR 4

Art. 109 UFP

1. Ustawa budżetowa jest podstawą gospodarki finansowej państwa w danym roku budżetowym.
2. **Ustawa budżetowa składa się z:**
 - 1) **budżetu państwa;**
 - 2) **załączników;**
 - 3) **postanowień, których obowiązek zamieszczenia i w ustawie budżetowej wynika z niniejszej ustawy lub z odrębnych ustaw.**
3. Ustawa budżetowa jest uchwalana na okres roku budżetowego.
4. Rokiem budżetowym jest rok kalendarzowy.
5. Ustawa budżetowa nie może zawierać przepisów zmieniających inne ustawy.

USTAWA BUDŻETOWA

- BUDŻET PAŃSTWA
- POSTANOWIENIA
- ZAŁĄCZNIKI

STRUKTURA USTAWY BUDŻETOWEJ

CZĘŚĆ NORMATYWNA (OPISOWA)

- Zawiera budżet państwa (obligatoryjne elementy budżetu państwa wskazuje art. 110 u.f.p.) oraz postanowienia, których obowiązek zamieszczenia w ustawie budżetowej wynika z innych ustaw

CZĘŚĆ RACHUNKOWA

- Zawiera tabele stanowiące załącznik do ustawy budżetowej (zakres przedmiotowy załączników do ustawy budżetowej wskazują art. 116, 121 i 122 u.f.p.)

ZAKAZ „OBŁADOWYWANIA” USTAWY BUDŻETOWEJ

Art. 109 ust. 5 UFP

Ustawa budżetowa nie może zawierać przepisów zmieniających inne ustawy.

Ustawa budżetowa nie powinna zawierać przepisów powszechnie obowiązujących prawa materialnego i formalnego, skierowanych do osób trzecich znajdujących się poza organami administracji państwowej

BUDŻET PAŃSTWA

- **ASPEKT USTROJOWY** – instrument kontroli władzy ustawodawczej wobec władzy wykonawczej. Za pomocą budżetu parlament określa kierunki działania organów wykonawczych oraz sprawuje kontrolę ich działania;
- **ASPEKT EKONOMICZNY** – instrument zarządzania środkami publicznymi, budżet wskazuje w postaci prognozy dochody i przychody oraz w sposób dyrektywny wydatki i rozchody;
- **ASPEKT PRAWNY** – budżet zawarty w akcie prawnym uchwalanym .w szczególnej procedurze.

BUDŻET PAŃSTWA

- publiczny plan finansowy (por. art. 51 i 52 u.f.p.)
- podstawa gospodarki finansowej państwa
- obejmuje dochody i wydatki, przychody i rozchody, deficyt i sposób jego pokrycia
- ustawa uchwalana przez Sejm (ustawa budżetowa ≠ budżet państwa) (art. 219 ust. 1 Konstytucji RP)
- na jeden rok kalendarzowy (rok budżetowy) (art. 219 ust. 1 Konstytucji RP)
- **publiczny plan finansowy obejmujący swym zakresem przedmiotowym dochody i wydatki, przychody i rozchody, uchwalany w formie ustawy na okres jednego roku budżetowego**

BUDŻET PAŃSTWA JAKO PLAN FINANSOWY

PLAN O CHARAKTERZE PROGNOSTYCZNO-DYREKTYWALNYM

Art. 52. ust. 1 UFP

Ujęte w budżecie państwa, budżetach jednostek samorządu terytorialnego i planach finansowych jednostek budżetowych:

- 1) dochody oraz przychody – stanowią **prognozy** ich wielkości;
- 2) wydatki oraz łączne rozchody – **stanowią nieprzekraczalny limit.**

Art. 51. ust. 1 UFP

Zamieszczenie w budżecie państwa dochodów z określonych źródeł lub wydatków na określone cele nie stanowi podstawy roszczeń ani zobowiązań państwa wobec osób trzecich, ani roszczeń tych osób wobec państwa.

TREŚĆ BUDŻETU PAŃSTWA

Art. 110 UFP

Budżet państwa określa:

1) łączną kwotę prognozowanych podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetu państwa;

2) łączną kwotę planowanych wydatków budżetu państwa;

2a) kwotę planowanych wydatków, obliczoną zgodnie z art. 112aa ust. 1, oraz kwotę planowanego limitu wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3;

3) kwotę planowanego deficytu budżetu państwa wraz ze źródłami jego pokrycia;

4) łączną kwotę prognozowanych dochodów budżetu środków europejskich;

5) łączną kwotę planowanych wydatków budżetu środków europejskich;

6) wynik budżetu środków europejskich;

7) łączną kwotę planowanych przychodów budżetu państwa;

8) łączną kwotę planowanych rozchodów budżetu państwa;

9) planowane saldo przychodów i rozchodów budżetu państwa;

10) limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych.

Art. 114 ustawy o finansach publicznych

1. Budżet państwa składa się z części odpowiadających organom władzy publicznej, kontroli państwowej, sądom, trybunałom i innym organom wymienionym w art. 139 ust. 2, administracji rządowej, przy czym dla poszczególnych działów administracji rządowej oraz dla urzędów nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów ustala się odpowiednio odrębne części budżetu.

2. W odrębnych częściach budżetu państwa ujmuje się:

- 1) subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego;
- 2) rezerwę ogólną;
- 3) rezerwy celowe;
- 4) obsługę długu Skarbu Państwa;
- 5) środki własne Unii Europejskiej;
- 6) przychody i rozchody związane z finansowaniem potrzeb pożyczkowych budżetu państwa;
- 7) dochody, o których mowa w art. 111 pkt 16.

3. W uzasadnionych przypadkach, na wniosek właściwego ministra, w budżecie państwa mogą być tworzone odrębne części dla:

- 1) urzędów centralnych nadzorowanych przez ministra;
- 2) państwowych jednostek organizacyjnych, które nie są organami władzy lub administracji rządowej;
- 3) zadań ogólnych, jeżeli wyodrębnienie części jest uzasadnione koniecznością zapewnienia bieżącej kontroli dochodów lub wydatków.

4. Częściami budżetu państwa dysponują dysponenti części budżetowych, jeżeli odrębne ustawy nie stanowią inaczej.

5. Dochody i wydatki oraz przychody i rozchody budżetu państwa klasyfikuje się według zasad określonych w art. 39 oraz według części budżetowych, o których mowa w ust. 1-4.

6. Minister Finansów ustala, w drodze rozporządzenia, klasyfikację części budżetowych oraz dysponentów części budżetowych dla części budżetowych, o których mowa w ust. 1-3, mając na celu zapewnienie przejrzystości gospodarowania środkami budżetu państwa.

ZAŁĄCZNIKI DO USTAWY BUDŻETOWEJ

Drugim składnikiem tworzącym ustawę budżetową są załączniki do ustawy budżetowej. Ich treść określa art. 121 oraz 122 u.f.p. W załącznikach do ustawy budżetowej zamieszcza się m.in.:

- 1) podatkowe i niepodatkowe dochody budżetu państwa ujęte według określonych podziałek klasyfikacji budżetowej;
- 2) wykaz programów finansowych z udziałem środków europejskich;
- 3) plany finansowe agencji wykonawczych, instytucji gospodarki budżetowej, państwowych funduszy celowych, państwowych osób prawnych będących jednostkami sektora finansów publicznych;
- 4) wykaz jednostek otrzymujących dotacje podmiotowe i celowe oraz kwoty dotacji;
- 5) wykaz wieloletnich limitów zobowiązań w kolejnych latach realizacji programów finansowanych z udziałem środków europejskich wraz z wykazem wieloletnich limitów wydatków realizowanych w ich ramach;
- 6) zestawienie programów wieloletnich w układzie zadaniowym;
- 7) zestawienie zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami;
- 8) zakres i kwoty dotacji przedmiotowych i podmiotowych;
- 9) plan przychodów i rozchodów budżetu państwa.

POSTANOWIENIA, KTÓRYCH OBOWIĄZEK ZAMIESZCZENIA I W USTAWIE BUDŻETOWEJ WYNIKA Z NINIEJSZEJ USTAWY LUB Z ODRĘBNYCH USTAW

Trzecim składnikiem tworzącym ustawę budżetową są inne postanowienia. Obowiązek ich zamieszczenia może wynikać albo z przepisów ustawy o finansach publicznych, albo z przepisów odrębnych ustaw. Tytułem przykładu trzeba wskazać, że w ustawie budżetowej ujmuje się między innymi:

- 1) dla państwowych jednostek budżetowych kwoty wynagrodzeń dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 roku o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 966.), np. pracowników Rządowego Centrum Legislacji, prokuratorów, członków Krajowej Izby Odwoławczej przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych, żołnierzy zawodowych, korpusu służby cywilnej, etatowych członków samorządowych kolegiów odwoławczych i kolegiów regionalnych izb obrachunkowych;
- 2) kwotę bazową dla nauczycieli, na podstawie art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku - Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189);
- 3) wysokość odpisu od funduszu emerytalno-rentowego na fundusz administracyjny Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, na podstawie przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 4) kwoty wpłat jednostek samorządu terytorialnego, na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 198 ze zm.).

USTAWA BUDŻETOWA NA ROK 2017

Z DNIA 16 GRUDNIA 2016 ROKU - PODPISANA PRZEZ PREZYDENTA RP 13 STYCZNIA 2017 R. (DZ. U. Z 2017 R. POZ. 108)

**Tekst ustawy
budżetowej:**
<http://bit.ly/2i7YyyQ>

Art. 1.1. Ustala się, zgodnie z załącznikiem nr 1, łączną kwotę podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetu państwa w wysokości 325 428 002 tys. zł.

2. Ustala się, zgodnie z załącznikiem nr 2, łączną kwotę wydatków budżetu państwa w wysokości 384 773 502 tys. zł.

3. Ustala się kwotę planowanych wydatków organów i jednostek, o których mowa w art. 9 pkt 1-3, pkt 8 z wyłączeniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, i pkt 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870) oraz Funduszu Pracy, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, a także funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw, w wysokości 764 799 654 tys. zł.

4. Ustala się kwotę limitu wydatków organów i jednostek, o których mowa w art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, i państwowych jednostek budżetowych, z wyłączeniem organów i jednostek, o których mowa w art. 139 ust. 2 tej ustawy, w art. 9 pkt 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych z wyłączeniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Funduszu Pracy, a także funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw, w wysokości 571 792 987 tys. zł.

5. Deficyt budżetu państwa ustala się na dzień 31 grudnia 2017 r. na kwotę nie większą niż 59 345 500 tys. zł.

PROJEKT USTAWY BUDŻETOWEJ NA ROK 2018

PRZEKAZANY DO SEJMU RP ZATWIERDZONY PRZEZ RADĘ MINISTRÓW
W DNIU 26 WRZEŚNIA 2017 R.

Art. 1. 1. Ustala się, zgodnie z załącznikiem nr 1, łączną kwotę podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetu państwa w wysokości 355 703 005 tys. zł.

2. Ustala się, zgodnie z załącznikiem nr 2, łączną kwotę wydatków budżetu państwa w wysokości 397 195 005 tys. zł.

3. Ustala się kwotę planowanych wydatków organów i jednostek, o których mowa w art. 9 pkt 1-3, pkt 8 z wyłączeniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, i pkt 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.¹⁾) oraz Funduszu Pracy, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, a także funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw, w wysokości 803 950 079 tys. zł.

4. Ustala się kwotę limitu wydatków organów i jednostek, o których mowa w art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, i państwowych jednostek budżetowych, z wyłączeniem organów i jednostek, o których mowa w art. 139 ust. 2 tej ustawy, w art. 9 pkt 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych z wyłączeniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Funduszu Pracy, a także funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw, w wysokości 597 297 587 tys. zł.

5. Deficyt budżetu państwa ustala się na dzień 31 grudnia 2018 r. na kwotę nie większą niż 41 492 000 tys. zł.

**Projekt wraz
z
uzasadnieniem:**
<http://bit.ly/2y96HJS>